

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษา ในภาคอีสานเหนือ" เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ ตามตัวแปรเพศของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบและแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผู้วิจัยนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ 13 จังหวัด 236 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 1,000 คน ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งสิ้น 880 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSS*) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามัธยเทศคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า "ที" (t-test) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้ คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ตารางที่ 1)
- ตอนที่ 2 ความรู้และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ (ตารางที่ 2 - 5)
- ตอนที่ 3 ความเชื่อและการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ (ตารางที่ 6 - 9)
- ตอนที่ 4 การปฏิบัติและการเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ (ตารางที่ 10 - 13)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพหลักของบิดา-มารดา การศึกษาของบิดา-มารดา ผู้ปกครอง ที่ตั้งของบ้านพัก จำนวนสมาชิกในบ้าน ชนิดของส้วม อุปกรณ์สื่อสารในบ้าน คนในครอบครัวที่เคยป่วยและกำลังป่วยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ คนอื่น ๆ ที่รู้จักที่เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ แหล่งที่ได้รับความรู้ในเรื่องพยาธิใบไม้ตับมากที่สุด และความรู้สึกจากการดูรายการโทรทัศน์ที่แสดงให้เห็นว่าคนเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับมีอาการเจ็บป่วยถึงตาย มาทำการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของข้อมูลเป็นรายข้อ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกตามเพศของนักเรียน

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ							
	11-12 ปี	390	87.2	373	86.1	763	86.7
	13-14 ปี	55	12.3	56	12.9	111	12.6
	15 ปีขึ้นไป	2	0.4	4	0.9	6	0.7
2. ระดับการศึกษาของบิดา							
	ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	0.2	1	0.2	2	0.2
	ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	18	4.0	22	5.1	40	4.5
	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า	325	72.7	292	67.4	617	70.1
	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า	24	5.4	25	5.8	49	5.6
	จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	13	2.9	21	4.8	34	3.9
	จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	30	6.7	36	8.3	66	7.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จบอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ	14	3.1	9	2.1	23	2.6
	จบปริญญาตรี หรือสูงกว่า	22	4.9	27	6.2	49	5.6
3.	ระดับการศึกษาของมารดา						
	ไม่ได้เรียนหนังสือ	8	1.8	5	1.2	13	1.5
	ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	30	6.7	27	6.2	57	6.5
	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า	343	76.7	332	76.7	675	76.7
	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือเทียบเท่า	22	4.9	23	5.3	45	5.1
	จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	11	2.5	6	1.4	17	1.9
	จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	2.5	12	2.8	23	2.6
	จบอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ	8	1.8	11	2.5	19	2.2
	จบปริญญาตรี หรือสูงกว่า	14	3.1	17	3.9	31	3.5
4.	อาชีพหลักของบิดา						
	ไม่ได้ทำงาน/ถึงแก่กรรม	10	2.2	14	3.2	24	2.7
	เกษตรกรกรรม	204	45.6	185	42.7	389	44.2
	ค้าขาย	42	9.4	42	9.7	84	9.5
	รับจ้าง	121	27.1	114	26.3	235	26.7
	ประมง	3	0.7	3	0.7	6	0.7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	67	15.0	73	16.9	140
อื่น ๆ	-	-	2	0.5	2	0.2	
5. อาชีพหลักของมารดา							
	ไม่ได้ทำงาน/แม่บ้าน	102	22.9	116	26.8	218	24.7
	เกษตรกรกรรม	191	42.7	174	40.2	365	41.5
	ค้าขาย	76	17.0	70	16.2	146	16.6
	รับจ้าง	50	11.2	43	9.9	93	10.6
	ประมง	3	0.7	-	-	3	0.3
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	25	5.6	30	6.9	55	6.3
6. บุคคลที่นักเรียนอยู่ด้วย							
	บิดามารดา	373	83.4	366	84.5	739	84.0
	บิดา	7	1.6	5	1.2	12	1.4
	มารดา	32	7.2	31	7.2	63	7.2
	ญาติพี่น้อง	33	7.4	31	7.2	64	7.3
	อื่น ๆ	2	0.4	-	-	2	0.2
7. ที่ตั้งของบ้านพักของนักเรียน							
	ในเขตเทศบาล	70	15.7	63	14.5	133	15.1
	ในเขตสุขาภิบาล	37	8.3	23	5.3	60	6.8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		นอกเขตเทศบาล	2	0.4	2	0.5	4
นอกเขตเทศบาล, ในเขตสุขาภิบาล	168	37.6	174	40.2	342	38.9	
นอกเขตเทศบาล, นอกเขตสุขาภิบาล	170	38.0	171	39.5	341	38.8	
8. จำนวนสมาชิกในบ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่							
1-5 คน		270	60.4	230	53.1	500	56.8
6-10 คน		173	38.1	194	44.8	367	41.7
มากกว่า 10 คน		4	0.9	9	2.1	13	1.5
9. การมีส่วนร่วมที่บ้านที่นักเรียนอยู่							
มี		420	94.0	400	92.4	820	93.2
ไม่มี		27	6.0	33	7.6	60	6.8
- ชนิดของส่วน							
ส่วนซักโครก		13	2.9	13	3.0	26	3.0
ส่วนซิมอยู่ในบ้าน		212	47.4	192	44.3	404	45.9
ส่วนซิมอยู่นอกบ้าน		182	40.7	183	42.3	365	41.5
ส่วนหลุม		13	2.9	12	2.8	25	2.8
10. อุปกรณ์การสื่อสารในบ้านของนักเรียน							
วิทยุ		350	82.9	332	79.8	682	81.4
โทรทัศน์		346	82.0	352	84.6	698	83.3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด	
		(N = 447)		(N = 433)		(N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	หนังสือพิมพ์	106	25.1	106	25.5	212	25.3
11.	คนในครอบครัวที่เคยป่วยเป็นโรค พยาธิใบไม้ตับมาแล้ว						
	ไม่มี	349	78.1	343	79.2	692	78.6
	มี	98	22.0	90	20.8	188	21.3
12.	คนในครอบครัวที่กำลังป่วยเป็นโรค พยาธิใบไม้ตับอยู่ในขณะนี้						
	ไม่มี	401	89.7	386	89.1	787	89.4
	มี	46	10.1	47	10.9	93	10.5
13.	คนอื่น ๆ ที่นักเรียนรู้จักที่เคยป่วยเป็นโรค พยาธิใบไม้ตับมาแล้วหรือกำลังป่วย						
	ครู	4	0.9	2	0.5	6	0.7
	เพื่อนนักเรียน	45	10.1	53	12.2	98	11.1
	เพื่อนบ้าน	52	11.6	40	9.2	92	10.5
	คนในหมู่บ้าน	166	37.1	173	40.0	339	38.5
	ไม่เคยรู้จักใคร	180	40.3	165	38.1	345	39.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด	
		(N = 447)		(N = 433)		(N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
14. แหล่งที่นักเรียนได้รับความรู้							
ในเรื่องพยาธิใบไม้ตับมากที่สุด							
	โรงเรียน	148	33.1	137	31.6	285	32.4
	หนังสือพิมพ์/เอกสาร/วารสาร	8	1.8	10	2.3	18	2.0
	วิทยุ	36	8.1	39	9.0	75	8.5
	โทรทัศน์	133	29.8	105	24.2	238	27.0
	พ่อแม่หรือคนในครอบครัว	10	2.2	16	3.7	26	3.0
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/ สถานีอนามัย	110	24.6	125	28.9	235	26.7
	อื่น ๆ	2	0.4	1	0.2	3	0.3
15. ความรู้สึกจากการดูรายการโทรทัศน์							
ที่แสดงให้เห็นว่าคนเป็นโรค							
พยาธิใบไม้ตับมีอาการเจ็บป่วยถึงตาย							
	กลัวตาย	186	41.6	190	43.9	376	42.7
	กลัวเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ	374	83.7	353	81.5	727	82.6
	ไม่กินอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ อีกต่อไป						
	ตลอดชีวิต	309	69.1	288	66.7	597	68.0
	ไม่กลัวเพราะมียาถ่ายพยาธิรักษาอยู่แล้ว	5	1.1	3	0.7	8	0.9
	ไม่กลัวเพราะชอบกินอาหารอร่อย ๆ						
	และจะกินต่อไป	1	0.2	1	0.2	2	0.2

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่านักเรียนประถมศึกษา ในภาคอีสานเหนือที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 880 คน เป็นเพศชาย 447 คน และเป็นเพศหญิง 433 คน นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 11-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.7 และรองลงมาอายุ 13-14 ปี ร้อยละ 12.6 ระดับการศึกษาของบิดามารดาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 70.1 และ 76.7 ตามลำดับ รองลงมาการศึกษาของบิดาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 7.5 และการศึกษาของมารดาไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 6.5 อาชีพหลักของบิดามารดาส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 44.2 และ 41.5 ตามลำดับ รองลงมาบิดามีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 26.7 มารดาไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 24.7 การอยู่อาศัยของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 84.0 รองลงมาอยู่กับญาติพี่น้อง ร้อยละ 7.3 ที่ตั้งของบ้านพักของนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในเขตสุขาภิบาล, นอกเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาอยู่นอกเขตเทศบาล, นอกเขตสุขาภิบาล ร้อยละ 38.8 จำนวนสมาชิกในบ้านของนักเรียน ส่วนใหญ่มีจำนวน 1-5 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาจำนวน 6-10 คน ร้อยละ 41.7 การมีส้วมที่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่ ส่วนใหญ่มี คิดเป็นร้อยละ 93.2 และไม่มีร้อยละ 6.8 ประเภทของส้วมส่วนใหญ่เป็นส้วมซึมอยู่ในบ้าน ร้อยละ 45.9 รองลงมาเป็นส้วมซึมอยู่นอกบ้าน ร้อยละ 41.5 อุปกรณ์การสื่อสารในบ้านของนักเรียนส่วนใหญ่มีโทรทัศน์ ร้อยละ 83.3 รองลงมามีวิทยุร้อยละ 81.4 คนในครอบครัวที่เคยป่วยและกำลังป่วยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ ส่วนใหญ่ไม่มี คิดเป็นร้อยละ 78.6 และ 89.4 ตามลำดับ มีร้อยละ 21.3 และ 10.5 ตามลำดับ คนอื่น ๆ ที่นักเรียนรู้จักที่เคยป่วยหรือกำลังป่วยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ ไม่รู้จักใคร คิดเป็นร้อยละ 39.2 คนในหมู่บ้านร้อยละ 38.5 แหล่งที่นักเรียนคิดว่านักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องพยาธิใบไม้ตับมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมาเป็นโทรทัศน์ ร้อยละ 27 ความรู้สึกรายการโทรทัศน์ ที่แสดงให้เห็นว่าคนเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับมีอาการเจ็บป่วยถึงตาย ส่วนใหญ่กลัวเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ คิดเป็นร้อยละ 82.6 รองลงมาไม่กินอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ อีกต่อไปตลอดชีวิตร้อยละ 68

**ตอนที่ 2 ความรู้และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียนประถมศึกษา
ในภาคอีสานเหนือ**

ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียน และนำคะแนน
ของนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมดมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง
นักเรียนชายและนักเรียนหญิงโดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) เป็นรายชื่อ รายด้านและโดย
ส่วนรวม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 - 5

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
จำแนกตามเพศของนักเรียน

เกณฑ์ระดับความรู้	ร้อยละ	คะแนนดิบ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด	
			(N = 447)	ร้อยละ	(N = 433)	ร้อยละ	(N = 880)	ร้อยละ
ความรู้ระดับดีมาก	80-100	12.0-15.0	242	54.1	206	47.6	448	50.9
ความรู้ระดับดี	70-79	10.5-11.9	78	17.4	92	21.2	170	19.3
ความรู้ระดับปานกลาง	60-69	9.0-10.4	106	23.7	98	22.6	204	23.2
ความรู้ระดับพอใช้	40-59	6.0- 8.9	21	4.7	37	8.5	58	6.6
ความรู้ระดับต้องแก้ไข	0-39	0- 5.9	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
อยู่ในระดับดีมากร้อยละ 50.9 รองลงมาคือคะแนนความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 23.2
และนักเรียนร้อยละ 6.6 มีคะแนนความรู้ที่อยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง
พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคะแนนความรู้ที่อยู่ในระดับดีมากร้อยละ 54.1 และ 47.6 ตามลำดับ
รองลงมาคือคะแนนความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.7 และ 22.6 ตามลำดับ และนักเรียนชาย
ร้อยละ 4.7 นักเรียนหญิงร้อยละ 8.5 มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับอยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
จำแนกตามเพศของนักเรียน

ลำดับที่	ความรู้เกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
		1	พยาธิใบไม้ตับเข้าสู่ร่างกายทางใด	0.96	0.19	0.94	0.24
2	โรคพยาธิใบไม้ตับควรจะเกิดกับใคร มากที่สุด	0.87	0.33	0.85	0.37	0.86	0.35
3	พฤติกรรมใดก่อให้เกิดโรคพยาธิใบไม้ตับ มากที่สุด	0.93	0.26	0.92	0.27	0.92	0.26
4	สัตว์เลี้ยงในข้อใดเป็นแหล่งของ โรคพยาธิใบไม้ตับ	0.31	0.46	0.28	0.45	0.29	0.46
5	ปลาในข้อใดที่พบตัวอ่อนของ พยาธิใบไม้ตับอาศัยอยู่	0.88	0.33	0.87	0.43	0.87	0.33
6	ข้อใดเป็นที่อาศัยของตัวอ่อนของ พยาธิใบไม้ตับ	0.69	0.46	0.64	0.48	0.66	0.47
7	ข้อใดเป็นอาการของโรคพยาธิใบไม้ตับ	0.78	0.41	0.79	0.41	0.79	0.41
8	อาการเรื้อรังของผู้ป่วยที่ป่วยเป็น โรคพยาธิใบไม้ตับมานานแล้วคือข้อใด	0.84	0.37	0.84	0.36	0.84	0.36
9	พยาธิใบไม้ตับเมื่อเข้าไปในร่างกายคน ในระยะแรกจะไปอยู่ในอวัยวะใด	0.19	0.41	0.20	0.40	0.19	0.40
10	เมื่อมีพยาธิใบไม้ตับในร่างกายเป็น จำนวนมาก และเป็นเวลานาน จะก่อให้เกิดโรคใด	0.52	0.50	0.46	0.50	0.49	0.50

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	ความรู้เกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด	
		(N = 447)		(N = 433)		(N = 880)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11	ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันโรค พยาธิใบไม้ตับที่ดีที่สุด	0.85	0.35	0.82	0.39	0.83	0.37
12	อาหารที่ปรุงสุกแล้วด้วยความร้อน จะมีตัวอ่อนของพยาธิใบไม้ตับหรือไม่	0.96	0.19	0.95	0.22	0.96	0.21
13	เรามีวิธีการทำอาหารให้ปลอดภัยจาก โรคพยาธิใบไม้ตับได้หรือไม่	0.96	0.20	0.96	0.19	0.96	0.19
14	ถ้าต้องการทราบว่าตัวเราเองจะมี พยาธิใบไม้ตับอยู่ในร่างกายหรือไม่ จะมีวิธีการตรวจอย่างไร	0.95	0.21	0.97	0.17	0.96	0.19
15	เมื่อพบว่าตัวนักเรียนเป็นโรค พยาธิใบไม้ตับวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องที่สุด เป็นอันดับแรกคือข้อใด	0.78	0.42	0.72	0.45	0.75	0.43
	รวม	11.48	1.75	11.20	1.81	11.34	1.78

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 11.34 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคะแนนความรู้อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 11.48 และ 11.20 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ได้แก่ ข้อ 10 ข้อที่นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับต้องแก้ไขได้แก่ ข้อ 4 และ ข้อ 9

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ระหว่างนักเรียนชาย
และนักเรียนหญิง

ลำดับที่	ความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		t
		(N = 447)		(N = 433)		
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	พยาธิใบไม้ตับเข้าสู่ร่างกายทางใด	0.96	0.19	0.94	0.24	1.82
2	โรคพยาธิใบไม้ตับควรจะเกิดกับใครมากที่สุด	0.87	0.33	0.85	0.37	1.15
3	พฤติกรรมใดก่อให้เกิดโรคพยาธิใบไม้ตับมากที่สุด	0.93	0.26	0.92	0.27	0.26
4	สัตว์เลี้ยงในข้อใดเป็นแหล่งของโรค พยาธิใบไม้ตับได้	0.31	0.46	0.28	0.45	0.80
5	ปลาในข้อใดที่พบตัวอ่อนของพยาธิใบไม้ตับ อาศัยอยู่	0.88	0.33	0.87	0.34	0.58
6	ข้อใดเป็นที่อาศัยของตัวอ่อนของพยาธิใบไม้ตับ	0.69	0.46	0.64	0.48	1.41
7	ข้อใดเป็นอาการของโรคพยาธิใบไม้ตับ	0.78	0.41	0.79	0.41	-0.17
8	อาการเรื้อรังของผู้ป่วยที่ป่วยเป็นโรค พยาธิใบไม้ตับมานานแล้ว คือข้อใด	0.84	0.37	0.84	0.36	-0.07
9	พยาธิใบไม้ตับเมื่อเข้าไปในร่างกายคน ในระยะแรกจะไปอยู่ในอวัยวะใด	0.19	0.41	0.20	0.40	-0.14
10	เมื่อมีพยาธิใบไม้ตับในร่างกายเป็นจำนวนมาก และเป็นเวลานานจะก่อให้เกิดโรคใด	0.52	0.50	0.46	0.50	1.90
11	ข้อใดเป็นวิธีการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ ที่ดีที่สุด	0.85	0.35	0.82	0.39	1.39
12	อาหารที่ปรุงสุกแล้วด้วยความร้อนจะมีตัวอ่อน ของพยาธิใบไม้ตับหรือไม่	0.96	0.19	0.95	0.22	1.24

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	ความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		t
		(N = 447)		(N = 433)		
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
13	เรามีวิธีการทำอาหารให้ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับได้หรือไม่	0.96	0.20	0.96	0.19	-0.25
14	ถ้าต้องการทราบว่าตัวเราเองจะมีพยาธิใบไม้ตับอยู่ในร่างกายหรือไม่ จะมีวิธีการตรวจอย่างไร	0.95	0.21	0.97	0.17	-1.31
15	เมื่อพบว่าตัวนักเรียนเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องที่สุดเป็นอันดับแรกคือข้อใด	0.78	0.42	0.72	0.45	1.91
รวม		11.48	1.75	11.20	1.81	2.35*

* $p < .05$ (.05 $t_{\infty} = \pm 1.96$)

จากตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงพบว่า ความรู้โดยเฉลี่ยรวมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับดีกว่านักเรียนหญิง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกข้อ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับทั้ง โดยเฉลี่ยรวม และเฉลี่ยจำแนกเป็นรายด้าน ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ลำดับที่	ความรู้เกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด		t
		(N = 447)		(N = 433)		(N = 880)		
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	สาเหตุของโรคพยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 1-6)	0.77	0.16	0.75	0.18	0.76	0.17	2.00*
2	อาการของโรคพยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 7-10)	0.58	0.24	0.57	0.22	0.58	0.23	0.87
3	การป้องกันรักษาโรค พยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 11-15)	0.90	0.14	0.88	0.15	0.89	0.14	1.82
	รวม	11.48	1.75	11.20	1.81	11.34	1.78	2.35*

* $p < .05$ (.05 $t_{\infty} = \pm 1.96$)

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ โดยเฉลี่ยรวมและจำแนกเป็นรายด้านระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า ความรู้โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับดีกว่านักเรียนหญิง และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสาเหตุของโรคพยาธิใบไม้ตับ สำหรับด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 3 ความเชื่อและการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
ของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ**

ผู้วิจัยได้ตรวจวิเคราะห์คะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียน และนำคะแนนของนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนทั้งหมดมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) เป็นรายข้อ รายด้านและโดยส่วนรวม ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 6 - 9

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
จำแนกตามเพศของนักเรียน

เกณฑ์ระดับความเชื่อ	ร้อยละ	คะแนนดิบ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความเชื่อระดับดีมาก	80-100	16.0-20.0	332	74.3	327	75.5	659	74.9
ความเชื่อระดับดี	70-79	14.0-15.9	88	19.7	84	19.4	172	19.5
ความเชื่อระดับปานกลาง	60-69	12.0-13.9	22	4.9	18	4.2	40	4.5
ความเชื่อระดับพอใช้	40-59	8.0-11.9	5	1.1	4	0.9	9	1.0
ความเชื่อระดับต้องแก้ไข	0-39	0- 7.9	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ อยู่ในระดับดีมากร้อยละ 74.9 รองลงมาคือคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับดีร้อยละ 19.5 และนักเรียนร้อยละ 1.0 มีคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับดีมากร้อยละ 74.3 และ 75.5 ตามลำดับ รองลงมาคือคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับดีร้อยละ 19.7 และ 19.4 ตามลำดับ และ นักเรียนชายร้อยละ 1.1 นักเรียนหญิงร้อยละ 0.9 มีคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับพอใช้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
จำแนกตามเพศของนักเรียน

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	นักเรียนเชื่อว่าอาหารดิบสดรสชาติดี อร่อยกว่าอาหารสุก*	0.91	0.28	0.93	0.26	0.92	0.27
2	นักเรียนเชื่อว่าปลาต้ม ปลาจ่อม ปลาร้าที่เป็นแล้ว (เปรี้ยว) หมายถึง สุกแล้ว ไม่มีพยาธิใด ๆ *	0.76	0.42	0.79	0.41	0.78	0.42
3	นักเรียนเชื่อว่าอาหารประเภทเนื้อ ปลา กุ้ง หอยที่ดิบ ๆ เมื่อบีบมะนาว ลงไปทำให้สุกได้*	0.98	0.14	0.97	0.18	0.97	0.16
4	นักเรียนเชื่อว่าการรับประทานเนื้อสัตว์ ดิบ ๆ จะทำให้ร่างกายแข็งแรง*	0.98	0.15	0.99	0.10	0.98	0.12
5	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับ เกิดจากการรับประทานอาหารปลา ที่สุก ๆ ดิบ ๆ	0.96	0.20	0.96	0.20	0.96	0.20
6	นักเรียนเชื่อว่าคนที่ร่างกายแข็งแรง จะไม่ใช่โรคพยาธิใบไม้ตับ*	0.90	0.29	0.88	0.32	0.89	0.31
7	นักเรียนเชื่อว่าผู้ชายมีโอกาสเป็น โรคพยาธิใบไม้ตับได้มากกว่าผู้หญิง*	0.29	0.45	0.29	0.45	0.29	0.45
8	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับ เป็นเฉพาะผู้ใหญ่เท่านั้น *	0.85	0.36	0.88	0.32	0.86	0.34

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9	นักเรียนเชื่อว่าหากกินอาหารสกปรก ดิบ ๆ เพียงสักครั้งหรือสองครั้ง จะไม่ใช่โรคพยาธิใบไม้ตับ*	0.77	0.42	0.74	0.44	0.76	0.43
10	นักเรียนเชื่อว่าคนที่เป็นโรคพยาธิ ใบไม้ตับระยะเริ่มแรกสามารถ ทำงานได้ตามปกติ*	0.05	0.22	0.06	0.24	0.06	0.23
11	นักเรียนเชื่อว่าคนที่เป็นโรคพยาธิ ใบไม้ตับระยะเริ่มแรกสามารถ รักษาให้หายขาดได้	0.96	0.20	0.94	0.24	0.95	0.22
12	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับ เป็นโรคที่ทำให้คนตายได้	0.93	0.26	0.94	0.24	0.93	0.25
13	นักเรียนเชื่อว่ากินอาหารจานเดียวกัน กับผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับจะทำให้ติด โรคพยาธิใบไม้ตับได้*	0.87	0.33	0.85	0.35	0.96	0.34
14	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับเป็น โรคที่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้	0.89	0.31	0.90	0.30	0.90	0.30
15	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับป้องกัน ได้โดยการฉีดวัคซีน*	0.91	0.29	0.90	0.30	0.91	0.29
16	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับ สามารถป้องกันได้ โดยการ ถ่ายอุจจาระลงในส้วมทุกครั้ง	0.67	0.47	0.66	0.47	0.67	0.47

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
17.	นักเรียนเชื่อว่าการป้องกันโรค พยาธิใบไม้ตับโดยวิธีการสร้างล่วม ไม่มีความจำเป็นแล้วเพราะปัจจุบัน โรคนี้มียาสามารถรักษาให้หายขาดได้*	0.85	0.35	0.87	0.34	0.86	0.35
18	นักเรียนเชื่อว่าคนในชนบทไม่จำเป็นต้อง มีส่วนร่วมใช้ในบ้าน เพราะยังมีพื้นที่ ที่จะใช้ถ่ายได้อีกมาก*	0.93	0.26	0.93	0.26	0.93	0.26
19	นักเรียนเชื่อว่าการถ่ายอุจจาระในล่วม สะดวกและปลอดภัยจากโรค พยาธิใบไม้ตับมากกว่าถ่ายในป่า	0.94	0.23	0.95	0.21	0.95	0.22
20	นักเรียนเชื่อว่าผู้ที่ป้องกันไม่ให้ นักเรียนเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับได้ดี ที่สุดคือตัวนักเรียนเอง	0.97	0.15	0.97	0.16	0.97	0.16
	รวม	16.40	1.62	16.40	1.65	16.40	1.64

* ความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับทางด้านลบ

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 16.40 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และเมื่อพิจารณาคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่า ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากันคือ 16.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีคะแนนความเชื่ออยู่ในระดับต้องแก้ไข คือข้อ 7 และ 10

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		t
		(N = 447)		(N = 433)		
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	นักเรียนเชื่อว่าอาหารดิบสดรสชาติดี อร่อยกว่าอาหารสุก*	0.91	0.28	0.93	0.26	-0.74
2	นักเรียนเชื่อว่าปลาสด ปลาจ่อม ปลาร้าที่ เป็นแล้ว (เปรี้ยว) หมายถึง สุกแล้ว ไม่มีพยาธิใด ๆ *	0.76	0.42	0.79	0.41	-0.97
3	นักเรียนเชื่อว่าอาหารประเภทเนื้อ ปลา กุ้ง หอยที่ดิบ ๆ เมื่อบิบบมะนาวลงไปทำให้สุกได้*	0.98	0.14	0.97	0.18	1.13
4	นักเรียนเชื่อว่าการรับประทานเนื้อสัตว์ ดิบ ๆ จะทำให้ร่างกายแข็งแรง*	0.98	0.15	0.99	0.10	-1.57
5	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับเกิดจากการ รับประทานอาหารปลาที่สุก ๆ ดิบ ๆ	0.96	0.20	0.96	0.20	1.10
6	นักเรียนเชื่อว่าคนที่ร่างกายแข็งแรงจะไม่ เป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ*	0.90	0.29	0.88	0.32	1.04
7	นักเรียนเชื่อว่าผู้ชายมีโอกาสเป็น โรคพยาธิใบไม้ตับได้มากกว่าผู้หญิง*	0.29	0.45	0.29	0.45	0.07
8	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับเป็นเฉพาะ ผู้ใหญ่เท่านั้น *	0.85	0.36	0.88	0.32	-1.39
9	นักเรียนเชื่อว่าหากกินอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ เพียงสักครั้งหรือสองครั้งจะไม่ใช่โรค พยาธิใบไม้ตับ*	0.77	0.42	0.74	0.44	0.90

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
10	นักเรียนเชื่อว่าคนที่ เป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ ระยะเริ่มแรกสามารถทำงานได้ตามปกติ*	0.53	0.22	0.06	0.24	-0.41
11	นักเรียนเชื่อว่าคนที่ เป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ ระยะเริ่มแรกสามารถรักษาให้หายขาดได้	0.96	0.20	0.94	0.24	1.18
12	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับเป็นโรค ที่ทำให้คนตายได้	0.93	0.26	0.94	0.24	-0.82
13	นักเรียนเชื่อว่ากินอาหารจานเดียวกันกับผู้ป่วยโรค พยาธิใบไม้ตับจะทำให้ติดโรคพยาธิใบไม้ตับได้*	0.87	0.33	0.85	0.35	0.87
14	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับเป็นโรคที่ สามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้	0.89	0.31	0.90	0.30	-0.17
15	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับป้องกันได้โดย การฉีดวัคซีน*	0.91	0.29	0.90	0.30	0.38
16	นักเรียนเชื่อว่าโรคพยาธิใบไม้ตับสามารถ ป้องกันได้ โดยการถ่ายอุจจาระลงในส้วม ทุกครั้ง	0.67	0.47	0.66	0.47	0.55
17	นักเรียนเชื่อว่าการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับโดย วิธีการสร้างส้วม ไม่มีความจำเป็นแล้วเพราะ ปัจจุบันโรคนี้มียาที่สามารถรักษาให้หายขาดได้*	0.85	0.35	0.87	0.34	-0.59
18	นักเรียนเชื่อว่าคนในชนบทไม่จำเป็นต้องมีส้วมไว้ ใช้ที่บ้าน เพราะยังมีพื้นที่ที่จะใช้ถ่ายได้อีกมาก*	0.93	0.26	0.93	0.26	0.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
19	นักเรียนเชื่อว่าการถ่ายอุจจาระในสิ่งแวดล้อม และปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับมากกว่า ถ่ายในป่า	0.94	0.23	0.95	0.21	0.64
20	นักเรียนเชื่อว่าผู้ที่จะป้องกันไม่ให้นักเรียน เป็นโรคพยาธิใบไม้ตับได้ดีที่สุดคือ ตัวนักเรียนเอง	0.97	0.15	0.97	0.16	-0.29
	รวม	16.40	1.62	16.40	1.65	-0.03

$p > .05$ ($.05 t_{\infty} = \pm 1.96$)

* ความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ทางด้านลบ

จากตารางที่ 8 เมื่อเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งโดยเฉลี่ยรวมและเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเชื่อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
ทั้งโดยเฉลี่ยรวมและเฉลี่ยจำแนกเป็นรายด้าน ระหว่างนักเรียนชายและ
นักเรียนหญิง

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับ โรคพยาธิใบไม้ตับ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)		t
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1	สาเหตุของโรคพยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 1-5)	0.92	0.13	0.93	0.13	0.92	0.13	-0.91
2	การติดต่อของโรคพยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 6-9)	0.72	0.24	0.71	0.25	0.72	0.25	0.31
3	อาการของโรคพยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 10-13)	0.70	0.13	0.70	0.13	0.70	0.13	0.50
4	การป้องกันรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับ (ข้อ 14-20)	0.88	0.14	0.87	0.14	0.88	0.14	0.02
	รวม	16.40	1.65	16.40	1.65	16.40	1.64	-0.30

$p > .05$ (.05 $t_{\infty} = \pm 1.96$)

จากตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ โดยเฉลี่ยรวมและจำแนกเป็นรายด้านระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า นักเรียนมีความเชื่อโดยเฉลี่ยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเชื่อเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

ตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนประถมศึกษา ในภาคอีสานเหนือ มาทำการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของข้อมูลเป็นรายชื่อ รายด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตารางที่ 10 - 13

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับในด้านการกิน จำแนกตามเพศของนักเรียน

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการกิน	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	การรับประทานอาหารก้อยปลาดิบ						
	ลาบปลาดิบ ปลาส้มดิบ มีมปลาดิบ						
	ปลาร้าดิบ ปลาจ่อมดิบ (ในอดีต)						
	ไม่เคยรับประทาน	90	20.1	80	18.5	170	19.3
	เคยรับประทาน	357	79.9	353	81.5	710	80.8
1.1	การรับประทาน (กรณีเคยรับประทาน)						
	1.1.1 ก้อยปลาดิบ						
	เคย	66	14.8	72	16.6	138	15.7
	ไม่เคย	381	85.2	361	83.4	742	84.3
	1.1.2 ลาบปลาดิบ						
	เคย	57	12.8	45	10.4	102	11.6
	ไม่เคย	390	87.2	388	89.6	778	88.4

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการกิน	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด	
		(N = 447)		(N = 433)		(N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.1.3	ปลาสดดิบ						
	เคย	167	37.4	144	33.3	311	35.3
	ไม่เคย	280	62.6	289	66.7	569	64.7
1.1.4	มีมปลาดิบ						
	เคย	91	20.4	80	18.5	171	19.4
	ไม่เคย	356	79.6	353	81.5	709	80.6
1.1.5	ปลาร้าดิบ						
	เคย	331	74.0	332	76.7	663	75.3
	ไม่เคย	116	26.0	101	23.3	217	24.7
1.1.6	ปลาจ่อมดิบ (ส้มปลาน้อย)						
	เคย	210	47.0	202	46.7	412	46.8
	ไม่เคย	237	53.0	231	53.3	468	53.2
1.2	ถ้าเคยรับประทานเวลาที่						
	รับประทานครั้งหลังสุด						
	รับประทานเป็นประจำแทบ						
	ทุกวัน	31	6.9	25	5.8	56	6.4
	ภายในอาทิตย์นี้	32	7.2	33	7.6	65	7.4
	อาทิตย์ที่แล้ว	36	8.1	18	4.1	54	6.1
	2 อาทิตย์ที่แล้ว	20	4.5	22	5.1	42	4.8
	เดือนที่แล้ว	33	7.4	33	7.6	66	7.5
	2 เดือนที่แล้ว	23	5.1	35	8.1	58	6.6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการกิน	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		4 เดือนที่แล้ว	66	14.8	52	12.0	118
ปีที่แล้วหรือนานกว่านั้น	116	26.0	135	31.2	251	28.6	
1.3 ถ้าเคยรับประทาน เหตุผล ที่รับประทาน							
	ชอบ อร่อย	103	23.0	100	23.1	203	23.1
	ไม่มีอาหารอย่างอื่นให้เลือก	135	30.2	127	29.3	262	29.8
	คนในครอบครัวชอบ	58	13.0	65	15.0	123	14.0
	เชื่อว่าเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูง						
	ทำให้ร่างกายแข็งแรง	12	2.7	3	0.7	15	1.7
	อื่น ๆ (อยากลองชิมดู)	49	11.0	58	13.4	107	12.2
1.4 โอกาสที่รับประทาน							
	รับประทานอาหารกับข้าวเป็น อาหารประจำ	60	13.4	54	12.5	114	13.0
	รับประทานอาหารกับข้าวเป็น บางวันนาน ๆ ครั้ง	229	51.2	249	57.5	478	54.3
	รับประทานอาหารตอนมีงาน	68	15.2	50	11.5	118	13.4
2. การรับประทานอาหารประเภทลาบ- ก้อยปลาดิบ ปลาสดดิบ ปลารำดิบ ปลาจ่อมดิบ หรืออาหารปลาที่ปรุง สุก ๆ ดิบ ๆ (ปัจจุบัน)							

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการกิน	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		ยังรับประทานอยู่	111	24.8	126	29.1	237
เลิกรับประทานแล้ว	336	75.2	307	70.8	643	73.0	
2.1	ในกรณีที่นักเรียนเลิกรับประทาน						
	ประเภทปลา-ก๋วยปลาดิบ						
	ปลาสดดิบ ปลาร้าดิบ มีมปลาดิบ						
	ปลาจ่อมดิบ หรืออาหารปลาที่						
	ปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ เวลาที่เลิก						
	รับประทาน						
	ไม่เคยรับประทานมาตั้งแต่						
	จำความได้	87	19.5	70	16.2	157	17.8
	เลิกรับประทานมานานแล้ว	142	31.8	147	33.9	289	32.8
	เพิ่งเลิกรับประทานเมื่อปีที่แล้ว	31	6.9	23	5.3	54	6.1
	เพิ่งเลิกรับประทานเมื่อ						
	6 เดือนที่แล้ว	11	2.5	11	2.5	22	2.5
	เพิ่งเลิกรับประทานเมื่อ						
	4 เดือนที่แล้ว	24	5.4	19	4.4	43	4.9
	เพิ่งเลิกรับประทานเมื่อ						
	เดือนที่แล้ว	40	8.9	37	8.5	77	8.8
	อื่น ๆ	1	0.2	-	-	1	0.1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการกิน	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		นักเรียนทั้งหมด	
		(N = 447)		(N = 433)		(N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.2 เหตุผลสำคัญที่สุดที่นักเรียน							
เลือกรับประทานอาหารปลาที่							
ปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ							
	ไม่เคยรับประทานมาก่อน	37	8.3	29	6.7	66	7.5
	ไม่ชอบรับประทาน	33	7.4	32	7.4	65	7.4
	กลัวเป็นพยาธิใบไม้ตับ	109	24.4	131	30.2	240	27.2
	กลัวตาย	21	4.7	7	1.6	28	3.2
	ครูแนะนำไม่ให้รับประทาน						
	เพราะจะเป็นโรค						
	พยาธิใบไม้ตับ	74	16.6	61	14.1	135	15.3
	พ่อแม่หรือผู้ใหญ่แนะนำไม่ให้						
	รับประทานเพราะจะเป็น						
	โรคพยาธิใบไม้ตับ	62	13.9	47	10.8	109	12.4
3. ประเภทของปลาที่ครอบครัวของนักเรียน							
นำมาทำอาหารเป็นประจำ							
	ปลามีเกล็ด	96	21.5	83	19.2	179	20.3
	ปลาไม่มีเกล็ด	66	14.8	76	17.6	142	16.1
	ปลาทะเล	59	13.2	54	12.5	113	12.8
	ปลาทุกชนิด	226	50.6	220	50.8	446	50.7
4. ปลาที่นำมาทำอาหารได้มาโดย							
	จับปลามาเอง	218	48.8	196	45.3	414	47.0

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการกิน	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ซื้อจากตลาด	183	40.9	198	45.7	381	43.3
	ซื้อจากเพื่อนบ้าน	46	10.3	37	8.5	83	9.4
	อื่น ๆ	2	0.5	-	-	2	0.2
5. ประเภทของอาหารที่นำปลามาทำ							
เป็นประจำ							
หมักทำปลาร้า/ปลาจ่อม/							
	ปลาล่อม	65	14.5	63	14.5	128	14.5
	ลาบ-ก้อย	46	10.3	36	8.3	82	9.3
	ต้ม แกง อ่อม	370	82.8	371	85.7	741	84.2
	ผัด ทอด	222	49.7	217	50.1	439	49.9
	นึ่ง	229	51.2	239	55.2	468	53.2
	ย่าง บึ่ง	286	64.0	266	61.4	552	62.7

จากตารางที่ 10 การปฏิบัติในด้านการกิน ของนักเรียนประถมศึกษา ในภาค
อิสานเหนือ พบว่า การรับประทานก้อยปลาดิบ ลาบปลาดิบ ปลาต้มดิบ ส้มปลาดิบ ปลาร้าดิบ
ปลาจ่อมดิบ (ในอดีต) นักเรียนส่วนใหญ่เคยรับประทานร้อยละ 80.8 ไม่เคยรับประทาน
ร้อยละ 19.3 กรณีเคยรับประทานส่วนใหญ่ไม่เคยรับประทาน คือ ก้อยปลาดิบ ลาบปลาดิบ
ปลาต้มดิบ มี้มปลาดิบและปลาจ่อมดิบ ยกเว้นปลาร้าดิบส่วนใหญ่เคยรับประทาน (ร้อยละ 75.3)
กรณีเคยรับประทานเวลาที่รับประทานครั้งหลังสุดเป็นปีที่แล้วหรือนานกว่านั้น ร้อยละ 28.6
4 เดือนที่แล้วร้อยละ 13.3 และรับประทานอาทิตย์ที่แล้วร้อยละ 6.1 กรณีเคยรับประทาน
เหตุผลที่รับประทาน ไม่มีอาหารอย่างอื่นให้เลือก ร้อยละ 29.8 ซอบ/อร่อยร้อยละ 23.1
กรณีเคยรับประทาน โอกาสที่รับประทาน รับประทานกับข้าวเป็นบางวัน นาน ๆ ครั้งร้อยละ
54.3 รับประทานตอนมีงานร้อยละ 13.4 รับประทานกับข้าวเป็นอาหารประจำร้อยละ 13
การรับประทานอาหารประเภทลาบก้อยปลาดิบ ปลาต้มดิบ ปลาร้าดิบ มี้มปลาดิบ ปลาจ่อมดิบ
หรืออาหารปลาที่ปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ (ปัจจุบัน) ส่วนใหญ่เลิกรับประทานแล้ว ร้อยละ 73.0
ยังรับประทานอยู่ร้อยละ 26.9 กรณีนักเรียนเลิกรับประทานแล้ว เวลาที่เลิกรับประทานแล้ว
ส่วนใหญ่เลิกรับประทานมานานแล้ว ร้อยละ 32.8 รองลงมาไม่เคยรับประทานมาตั้งแต่
จำความได้ร้อยละ 17.8 กรณีนักเรียนเลิกรับประทานแล้ว เหตุผลสำคัญที่สุดที่นักเรียนเลิก
รับประทานคือกลัวเป็นโรคนยาริไบไม่ดับร้อยละ 27.3 รองลงมาครุณะน้ำไม่ให้รับประทาน
เพราะจะเป็นโรคนยาริไบไม่ดับ ร้อยละ 15.3 ประเภทของปลาที่ครอบครัวของนักเรียน
นำมาทำอาหารประจำเป็นปลาทุกชนิด ร้อยละ 50.7 รองลงมาปลาแม่น้ำเกล็ด ร้อยละ 20.3
ปลาที่นำมาทำอาหารได้มาโดย จับมาเอง ร้อยละ 47.0 ซื้อจากตลาดร้อยละ 43.3
ประเภทของอาหารที่ทำจากปลาเป็น ต้ม/แกง/อ่อม ร้อยละ 84.2 ย่าง/ปิ้งร้อยละ 62.7
นึ่ง ร้อยละ 53.2 ผัด/ทอด ร้อยละ 49.9 หมักปลาทำปลาร้า/ปลาจ่อม/ปลาต้ม ร้อยละ
14.5 ลาบ-ก้อย ร้อยละ 9.3

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับในด้านการถ่าย
จำแนกตามเพศของนักเรียน

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้านการถ่าย	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ที่นักเรียนถ่ายอุจจาระเป็นประจำ							
	ส่วนที่บ้าน	399	89.3	372	85.9	771	87.6
	ส่วนบ้านเพื่อน/ส่วนโรงเรียน	23	5.1	32	7.4	55	6.3
	ในไร่หรือทุ่งนา	6	1.3	7	1.6	13	1.5
	ในแม่น้ำลำคลอง	1	0.2	-	-	1	0.1
	ในป่า	18	4.0	22	5.1	40	4.5
2. การถ่ายอุจจาระลงในส่วนของนักเรียน							
	ทุกครั้ง ถ่าย	353	79.0	331	76.4	684	77.7
	ไม่แน่นอน	92	20.6	97	22.4	189	21.5
	ไม่เคยเลย	2	0.4	5	1.2	7	0.8
3. การล้างมือหลังจากถ่ายอุจจาระ							
	ล้างทุกครั้ง	395	88.4	397	91.7	792	90.0
	ล้างเป็นบางครั้ง	50	11.2	36	8.3	86	9.8
	ไม่เคยล้างเลย	2	0.4	-	-	2	0.2

จากตารางที่ 11 การปฏิบัติในด้านการถ่ายของนักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือพบว่า สถานที่ที่นักเรียนถ่ายอุจจาระเป็นประจำส่วนใหญ่เป็นส่วนที่บ้าน ร้อยละ 87.6 รองลงมาเป็นส่วนบ้านเพื่อน/ส่วนโรงเรียน ร้อยละ 6.3 การถ่ายอุจจาระลงในส่วนของนักเรียน ส่วนใหญ่ถ่ายในส่วนทุกครั้ง ถ่ายร้อยละ 77.7 ไม่แน่นอนร้อยละ 21.5 การล้างมือหลังจากถ่ายอุจจาระส่วนใหญ่ล้างทุกครั้ง ร้อยละ 90 ล้างเป็นบางครั้ง ร้อยละ 9.8 และไม่เคยล้างเลยร้อยละ 0.2

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
ในด้านการป้องกันรักษาโรค จำแนกตามเพศของนักเรียน

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้าน การป้องกันรักษาโรค	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การรับประทานยาถ่ายพยาธิ							
	เคย	342	76.5	326	75.3	668	75.9
	ไม่เคย	85	19.0	86	19.9	171	19.4
	ไม่แน่ใจ	20	4.5	21	4.8	41	4.7
2. การตรวจอุจจาระหาพยาธิ							
	เคย	279	62.4	247	57.0	526	59.8
	ไม่เคย	157	35.1	174	40.2	331	37.6
	ไม่แน่ใจ	11	2.5	12	2.8	23	2.6
3. การป่วยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ							
	เคย	43	9.6	40	9.2	83	9.4
	ไม่เคย	344	77.0	327	75.5	671	76.3
	ไม่แน่ใจ	60	13.4	66	15.2	126	14.3
3.1 การปฏิบัติ กรณีเคยป่วย เป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ							
	ปล่อยไว้เฉย ๆ ไม่ได้รักษา	1	0.2	1	0.2	2	0.2
	รีบรักษา	42	9.4	39	9.0	81	9.2
3.2 การรักษา (กรณีรักษา)							
	ยาหม้อ/สมุนไพร	1	0.2	1	0.2	2	0.2
	รักษากับหมอกกลางบ้าน	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	การปฏิบัติในด้าน การป้องกันรักษาโรค	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ซื้อยามารักษาเอง	-	-	-	-	-	-
	รักษากับหมออนามัย	14	3.1	11	2.5	25	2.9
	รักษากับหมอที่โรงพยาบาล	27	6.0	27	6.2	54	6.3
4.	สถานที่ที่จะไปตรวจเมื่อสงสัยว่าเป็น พยาธิใบไม้ตับ						
	สถานอนามัยใกล้บ้าน	264	59.1	262	60.5	526	59.8
	โรงพยาบาลประจำอำเภอ	33	7.4	37	8.5	70	8.0
	โรงพยาบาลประจำจังหวัด	111	24.8	101	23.3	212	24.1
	โรงพยาบาลเอกชนหรือคลินิก	32	7.2	28	6.5	60	6.8
	ไม่ทราบจะไปที่ใด	7	1.6	5	1.2	12	1.4
5.	บุคคลที่นักเรียนบอกเป็นอันดับแรก เมื่อมีปัญหาเจ็บป่วย						
	พ่อแม่	350	78.3	339	78.3	689	78.3
	เพื่อนสนิท	2	0.4	12	2.8	14	1.6
	ผู้ปกครอง	84	18.8	67	15.5	151	17.2
	ครูประจำชั้น	4	0.9	8	1.8	12	1.4
	ครูอนามัยโรงเรียน	7	1.6	7	1.6	14	1.6

จากตารางที่ 12 การปฏิบัติในด้านการป้องกันโรค พบว่า การรับประทานยาถ่ายพยาธิส่วนใหญ่เคยรับประทาน ร้อยละ 75.9 ไม่เคยรับประทาน ร้อยละ 19.4 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 4.7 การตรวจอุจจาระหาพยาธิส่วนใหญ่เคยตรวจ ร้อยละ 59.8 ไม่เคยตรวจ ร้อยละ 37.6 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 2.6 การป่วยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับส่วนใหญ่ไม่เคยเป็น ร้อยละ 76.3 ไม่แน่ใจ ร้อยละ 14.3 เคยป่วยร้อยละ 9.4 การปฏิบัติกรณีที่เคยป่วย (ร้อยละ 9.4) ส่วนใหญ่รับรักษา ร้อยละ 9.2 ปล่อยให้เฉย ๆ ไม่ได้รักษา ร้อยละ 0.2 การรักษากรณีรักษา (ร้อยละ 9.2) ส่วนใหญ่รักษากับหมอที่โรงพยาบาล ร้อยละ 6.3 รักษากับหมออนามัย ร้อยละ 2.9 รักษาโดยยาหม้อ/สมุนไพร ร้อยละ 0.2 สถานที่ที่จะไปตรวจเมื่อสงสัยว่าเป็นพยาธิใบไม้ตับ สถานีอนามัยใกล้บ้าน ร้อยละ 59.8 โรงพยาบาลประจำจังหวัด ร้อยละ 24.1 โรงพยาบาลประจำอำเภอ ร้อยละ 8 โรงพยาบาลเอกชนหรือคลินิก ร้อยละ 6.8 ไม่ทราบจะไปที่ใด ร้อยละ 1.4 บุคคลที่นักเรียนบอกเป็นอันดับแรก เมื่อมีปัญหาเจ็บป่วย ส่วนใหญ่เป็นพ่อแม่ ร้อยละ 78.3 รองลงมาเป็นผู้ปกครอง ร้อยละ 17.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ
โดยสรุปเป็นรายด้าน ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

ลำดับที่	การปฏิบัติ	นักเรียนชาย (N = 447)		นักเรียนหญิง (N = 433)		นักเรียนทั้งหมด (N = 880)		ระดับการปฏิบัติ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1	การปฏิบัติในด้านการกิน	336	75.2	307	70.8	643	73.0	ปฏิบัติระดับดี
2	การปฏิบัติในด้านการถ่าย	353	79.0	331	76.4	684	77.7	ปฏิบัติระดับดี
3	การปฏิบัติในด้านการป้องกัน รักษาโรค	342	76.5	326	75.3	668	75.9	ปฏิบัติระดับดี

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับ ของ
นักเรียนประถมศึกษาในภาคอีสานเหนือ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับการปฏิบัติ
ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน คือ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับดีทุกด้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย